

Een cadeau voor jou, beste abonnee, onze favoriete fiets- en wandelapp.

ONTDEK SNEL JE CADEAU. ROUTE YOU De Standaard

Als abonnee kan je dit [plusartikel lezen](#).

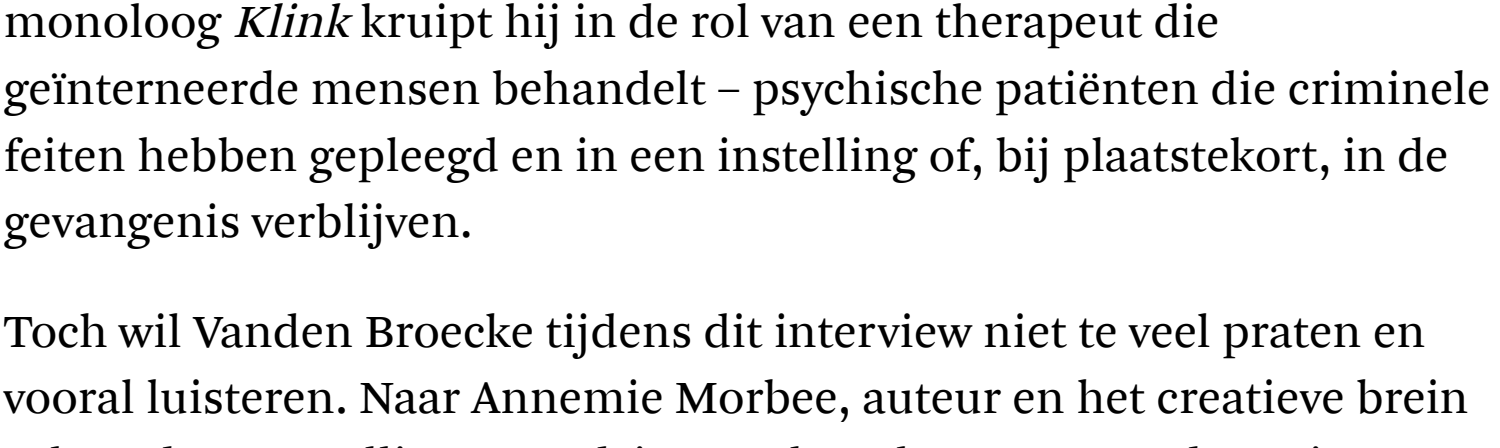
Theaterstuk 'Klink' geeft geïnterneerden een gezicht: 'Een geïnterneerde behandeling voelt soms even erg als een gevangenisstraf'

Bruno Vanden Broecke en Annemie Morbee. — © Sebastian Steveniers

Ons land telt zo'n 4.000 geïnterneerden, zonder perspectief op re-integratie. Bruno Vanden Broecke en Annemie Morbee geven hen in de theatervoorstelling *Klink* een gezicht. 'Het zijn niet allemaal Hannibal Lecters light.'

Charlotte De Somville | Donnerdag 12 oktober 2023 om 03:00

Toeval of niet, Bruno Vanden Broecke duikt de laatste tijd steeds vaker op in *geëngageerde* rollen. In *Wortels* speelt hij een boer die een uitweg zoekt uit de stikstofcrisis, als host van het tv-programma *Out of office* begeleidde hij mensen met een burn-out en in zijn nieuwe monoloog *Klink* kruipt hij in de rol van een therapeut die geïnterneerden mensen behandelt – psychische patiënten die criminele feiten hebben gepleegd en in een instelling of, bij plaatstekort, in de gevangenis verblijven.

Toch wil Vanden Broecke tijdens dit interview niet te veel praten en vooral luisteren. Naar Annemie Morbee, auteur en het creatieve brein achter de voorstelling. Op advies van haar buurman, oud-magistraat Henri Heimstraat die dertig jaar de Gentse Commissie tot Bescherming van de Maatschappij leidde en mee besliste over het lot van duizenden geïnterneerde personen, ging ze in 2020 aan de slag in het Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) in Gent. In dat *high security* behandelcentrum werkt ze als therapeutisch assistent met geïnterneerden met een hoog hervalrisico. Haar verhalen waren de inspiratie voor *Klink* – symbolisch vernoemd naar de deurklink die vrijheid geeft – al is het stuk zelf volledig fictie.

'Als ik vertel wat ik doe, dan reageren mensen vaak vol ongeloof', steekt Morbee van wal. "Eet jij spaghetti met pedofielen? Kijk jij naar tv met verkrachters?" Ik verschiet ervan dat er nog zo'n vertekend beeld bestaat van geïnterneerden. Het zijn niet allemaal types zoals Dutroux of Hannibal Lecter light. Het merendeel zijn psychisch zieke mensen die eens in hun leven een scheve schaats hebben gereden. Met *Klink* willen we de mens achter de feiten tonen.'

Detentischade

De problematische omgang met geïnterneerden blijft een van de grootste schandvlekken van ons land. Al tientallen keren werd België veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens omdat geïnterneerden in mensonterende omstandigheden in de gevangenis blijven, in plaats van in een zorginstelling waar ze hun psychische problematiek nog verergert. In 2016 kwam er een nieuwe wet die het recht op zorg verankerde voor psychisch kwetsbare criminelen. Voor kleinere misdrijven kon men ook niet meer geïnterneerd worden. Het effect was tegen alle verwachting in contra-productief: er werden meer interneringen uitgesproken en er belanden nog meer geïnterneerden in de gevangenis.

Lees ook Aantal geïnterneerden achter tralies in vijf jaar tijd bijna verdubbeld >

Ook wie terecht komt in een behandelcentrum, zoals een FPC, ontwenningsschik van psychiatrie, is niet altijd beter af. 'Zo'n zedgeworbe. Geïnterneerden worden verplicht om dagen, maanden, jaren op zichzelf te praten, maar op hakweg vijfente jaar. Maar als je feiten hebt gepleegd omdat je een paranoïde persoonlijkheidsstoornis hebt, dan weet niemand wanneer je zal genezen en wordt je historisch afgepakt. Bij ons op de afdeling zijn er veel geïnterneerden die al lang vrij zouden zijn, had de rechtbank ze als toerekeningsvatbaar veroordeeld.'

'Er is ook een catch 22', vult Vanden Broecke aan. 'Wie zich in een zorginstelling misdraagt, wordt meteen terug naar de gevangenis gestuurd. Zoals in Monopoly: terug naar start. Dat is een strop rond die mensen hun nek. Het zijn muisjes in een labyrinth die de juiste weg moeten volgen en bij elke fout nog harder worden gestraft. Zo kan iemand toch niet genezen?'

Vergeetput

Na een verplichte behandeling weer vrijkomen en een plek in de maatschappij of meer laagdrempelige hulpverlening vinden, is allerminst evident. De FPC's van Gent en Antwerpen hebben een onopneemelijkheid, maar de psychiatrische klinieken met een *medium* en *low risk* niet.

Morbee: 'Mensen met een hoog hervalrisico of een zware seksuele problematiek worden door vervolginstellingen vaak geweigerd, ook al dateren sommige feiten al van twintig jaar geleden. Geïnterneerden worden ook vaak geïnterneerd om een maatschappelijk voorbeeld te vermijden. Na een zaak zoals die van Julie Van Espen (*studente die in 2019 vermoord werd* door de veroordeelde verkrachter *Steve Bakelmans*, die *slecht werd opgevolgd door justitie*, red.) weten patiënten met zedenfeiten dat ze voor lange tijd geen extra uitgaansvergunningen meer zullen krijgen om familie te bezoeken of een appartement te vinden.'

© Sebastian Steveniers

Volgens Vanden Broecke is het ook onbegrijpelijk dat de Kamer voor de Bescherming van de Maatschappij, die beslist over het lot van geïnterneerden en hun eventuele vrijlating, maar één keer per jaar samenkomt. 'De uitstroom zou veel sneller kunnen, maar dat gebeurt niet. Dat leidt tot extra stress bij mensen die al kwetsbaar zijn. We hebben de neiging om wie in een vergeetput zit nog meer te vergeten.'

In Nederland staat de praktijk al verder. Vanden Broecke en Morbee werden allebei geïnspireerd door de NPO-documentaire *In de TBS*, gemaakt na de moord op studente Anne Faber door een veroordeelde zedendelinquent. Morbee: 'In België ben je toerekeningsvatbaar of je bent het niet. Nederland kent een dimensioneel systeem. Daardoor kunnen ze veel beter op maat werken.'

Wat Morbee zelf zou veranderen op basis van haar ervaring? 'Een geïnterneerde kost in België gemiddeld 400 euro per dag. Investeer dat geld in de eerste duizend dagen van een kind. Als je hoort in welke verschrikkelijke milieus geïnterneerde mensen vaak zijn opgegroeid, dan verbaast het niet dat ze het criminele pad oppaan. Geïnterneerden zijn mensen zoals jij en ik. Het kan iedereen overkomen.'

Klink gaat op 13/10 in avant-première in GC 't Blikveld (Bonheiden). Op tournee door Vlaanderen tot en met 23/12. Alle speeldata via www.jmmledinmick.be

Lees ook

[Mensen opsluiten maakt de samenleving niet veiliger](#) >

['Het dorp achter de muur' toont de menselijke tol voor wie in een Belgische gevangenis werkt of woont](#) >

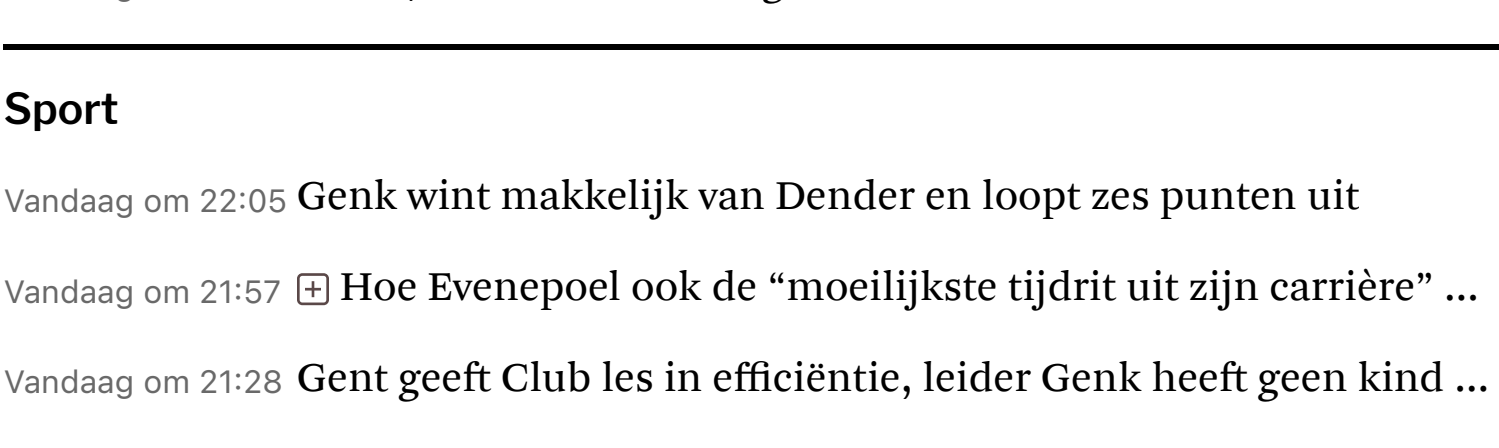
['Het is fucked up: we hebben geen plaats om te betogen'](#) >

Lees meer over

Justitie | Internering | Theater | Bruno Vanden Broecke

[Mail een correctie](#)

Aangeboden door onze partners

Binnenland

- Vandaag om 21:10 [Kunnen historici dossier Bende van Nijvel wel ophelderen?](#)
- Vandaag om 19:52 [27-jarige man overleden na val uit raam, verdachte aangehouden...](#)
- Vandaag om 19:23 [Toeschouwer overleden nadat motorcrosser in publiek is gere...](#)
- Vandaag om 14:39 [Woonzorgcentra vragen onbeperkte inzet jobstudenten](#)
- Vandaag om 14:28 [Standbeelden met mondmaskers vragen aandacht voor gezon...](#)
- Vandaag om 13:44 [Gewonden bij schietpartij in Otegem](#)
- Vandaag om 12:27 [Koning Auto ruimt vandaag plaats voor Koning Fiets](#)
- Vandaag om 10:19 [Koning doopt nieuwe tramlijn 10 twee jaar na start werf](#)
- Vandaag om 03:00 [Er beweegt iets in Charleroi](#)

Buitenland

- Vandaag om 21:32 [Live Midden-Oosten | Iran arresteert twaalf mensen wegens "c...](#)
- Vandaag om 20:57 [Conflict Israël-Hezbollah brengt regio "op de rand van catas...](#)
- Vandaag om 18:46 [Verkiezingen Brandenburg: volgens exitpolls wint de SPD ni...](#)
- Vandaag om 18:25 [Omstreden voorzitter Franse Republikeinen stapt op](#)
- Vandaag om 18:05 [Israël sluit Al Jazeera in Ramallah, blokkeert verslaggeving v...](#)
- Vandaag om 16:37 [Zwitsers verwerpen plan om natuur te herstellen](#)
- Vandaag om 16:22 [Sri Lanka krijgt met Anura Kumara Dissanayaka een linkse pr...](#)
- Vandaag om 14:44 [Gezonden zelljacht Sicilië: bouwers van Bayesian eisen schade...](#)
- Vandaag om 11:39 [Noord-Italië opnieuw getroffen door extreem weer: "Toen h...](#)
- Vandaag om 10:19 [Vier doden bij schietpartij in uitgaansbuurt Alabama](#)
- Vandaag om 09:45 [Live Oekraïne | Rusland bombardeert Charkov - Ook tweede O...](#)
- Vandaag om 08:00 [Ontvoerde jongen duikt na meer dan 73 jaar weer op dankzij s...](#)

Cultuur en media

- Vandaag om 16:30 [Muziekfestival OdeGand: uitstekende citymarketing met ari...](#)
- Vandaag om 16:30 [Vuurwerkunst in Los Angeles loopt uit de hand](#)

Biz

- Vandaag om 13:50 [Creg verwerpt vertrekpremie Elia-topman](#)

Opinies

- Vandaag om 06:55 [Lectrr, cartoon van de dag](#)

Sport

- Vandaag om 22:05 [Genk wint makkelijk van Dender en loopt zes punten uit](#)
- Vandaag om 21:57 [Het Evenepoel ook de "moelijkste tijdrit uit zijn carrière" ...](#)
- Vandaag om 21:28 [Gent geeft Club les in efficiëntie, leider Genk heeft geen kind ...](#)
- Vandaag om 19:19 [Evenepoel klopt sterke Ganna en pakt tijdritdubbel Spelen-WK](#)
- Vandaag om 16:32 [Lando Norris ook in Singapore de sterkste, Max Verstappen be...](#)
- Vandaag om 14:18 [Grace Brown pakt regenboogtrui in tijdrit, Kopecky vijfde op r...](#)
- Gisteren om 22:58 [Ook zonder Riemer kan Anderlecht niet winnen: troosteloos g...](#)

Niet te missen in DS+

- [Honderden mensen met Belgisch paspoort of visum zitten nog gevangen in Gaza](#)
Honderden mensen zitten vast in Gaza met een Belgisch visum of paspoort, dat door de gesloten ...
- COMMENTAAR**
[De beeperaanval: historische miskleun](#)
De beeperaanval tegen duizenden Libanezen is het toppunt van technisch vernuft. Het is ook het ...
- [Ja, ook in België lopen nog 27.000 mensen rond met een "beeper"](#)
De technologie achter de semafoon, pager of beeper is al decennia oud. Wat is het nu van die ...
- [CO 2-vretende gevelstenen doen het werk van 114.000 bomen](#)
De stenen van steenbakker Vandersanden moeten jaarlijks 2.280 ton CO₂ opslaan in 20 miljoen ...

Meest gelezen dS+

- INTERVIEW**
[Ecologisch ingenieur Nadina Gallo: "Boscompensatie en herplantplicht zijn totale bullshit"](#)
- PORTRET**
[De revolutie op pauzenoetjes van Franciscus: "In ethische kwesties is hij een oude man uit Buenos Aires"](#)
- COLUMN REBEKKA DE WIT**
[Ik woon in een ongestructureerd land en die ongestructureerdheid zit ook in mij](#)
- RECENSIE**
[HBO-reeks "The Penguin" doet het zonder de vleermuis en dat is een troef](#)

Standaard.be	Mijn account	Contact	Informatie	Volg ons	Meer
Nieuws	Neem abonnement	Help	Aanbod De Standaard	DS Nieuws	Standaard shop
Krant	Beheer abonnement	Redactie	Veelgestelde vragen	DS Krant	Jobs
Avond	Registreer	Adverteren	Gebruikersvoorwaarden	DS Podcast	Freelance jobs
Archief	Beheer registratie	Soliciteren	Privacy policy	Facebook	Immo
Proef van onze journalistiek		Bereikbaarheid	Cookiebeleid	Twitter	Overlijdens
Privacyvoorkeuren beheren			Charter online publicaties	Instagram	Kortingscodes
Audiokrant				LinkedIn	Fiets- en wandelroutes
				Nieuwsbrieven	

Dit gemist?

- [Honderden mensen met Belgisch paspoort of visum zitten nog gevangen in Gaza](#)
- COMMENTAAR**
[De beeperaanval: historische miskleun](#)
- [Ja, ook in België lopen nog 27.000 mensen rond met een "beeper"](#)
- [CO 2-vretende gevelstenen doen het werk van 114.000 bomen](#)

Cultuurtips

- [Voer voor fashionistas, van Dior tot Viviane Sassen. De beste expo's in de buurlanden](#)

Niet te missen

- Ontdek al uw digitale voordelen als abonnee >
- [Honderden mensen met Belgisch paspoort of visum zitten nog gevangen in Gaza](#)
- COMMENTAAR**
[De beeperaanval: historische miskleun](#)
- [Ja, ook in België lopen nog 27.000 mensen rond met een "beeper"](#)
- [CO 2-vretende gevelstenen doen het werk van 114.000 bomen](#)

Hart en hoofd

- WAAROM VRAAG**
["Alles goed hier": waarom iemands laatste woorden ons zo fascineren](#)
- De bemanning van de experimentele duikboot Titan, die vorig jaar implodeerde in de Atlantische ...

De postenpakker

- DE POSTENPAKKER**
[Is dat Marc Reynebeau of Toby Alderweireld in dat pak? De speurtocht in "The masked singer" is na 3 seizoenen nog even amusant](#)
- Haal de notitieboekjes maar boven, en laat het spreuen beginnen, want The ...

De technocraat

- TECHNOGRAAT**
[Het is bijna onmogelijk om een boek te schrijven over AI dat niet achterhaald is voor het is gedrukt](#)
- 'Nexus', het nieuwe boek van Yuval Noah Harari, spiegelt ons een duister toekomstbeeld voor, met ...

NVA VOOR VLAANDEREN, VOOR WELVAARDIG

Voor betaalbaar en aangenaam wonen

Bart De Wever Burgemeester en lijsttrekker

THUIS in Antwerpen TROTS op Antwerpen TOEKOMST van Antwerpen

Einde zomer, extra voordeel: **€200 extra korting op je nieuwe e-bike!**

DS SHOP

Grijp je korting >

OPERA IN DE CINEMA

LIVE OP GROOT SCHERM RECHTSTREEKS VANUIT THE METROPOLITAN OPERA IN NEW YORK

SEIZOEN 2024/2025

KINOPOLIS The Metropolitan Opera